

خط مشی مجموعه‌سازی

کتابخانه مرکز آموزشی درمانی امام موسی کاظم (ع)

مقدمه:

خط‌مشی مجموعه‌سازی کتابخانه با هدف ایجاد، توسعه و نگهداری مجموعه‌ای روزآمد، معتبر و متناسب با نیازهای اطلاعاتی و پژوهشی اعضای هیئت علمی (گروه‌های پوست، جراحی پلاستیک، جراحی عمومی، پرستاری و سایر گروه‌های مرتبط با حوزه‌ی سوختگی)، پزشکان پرستاران، دستیاران، دانشجویان و کارکنان بیمارستان تدوین شده است. این خط‌مشی چارچوب انتخاب، تهیه، ارزیابی، سازماندهی، نگهداری و وجین منابع اطلاعاتی کتابخانه را مشخص می‌کند.

اهداف مجموعه‌سازی:

- ❖ تأمین منابع علمی و تخصصی مورد نیاز کاربران کتابخانه .
- ❖ حمایت از فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و درمانی بیمارستان .
- ❖ فراهم‌سازی منابع معتبر و روزآمد در حوزه پزشکی و علوم وابسته، به‌ویژه بیماری‌های مرتبط با سوختگی .
- ❖ استفاده بهینه از بودجه و جلوگیری از خرید منابع تکراری یا کم‌کاربرد .
- ❖ توسعه مجموعه متناسب با نیازهای واقعی کاربران و تحولات علمی روز .

حوزه‌های موضوعی مجموعه

اولویت مجموعه‌سازی با موضوعات مرتبط با مأموریت بیمارستان و نیازهای تخصصی کاربران است، از جمله:

- ❖ سوختگی و مراقبت از بیماران سوختگی
- ❖ جراحی پلاستیک و ترمیمی
- ❖ پوست و بیماری‌های پوستی
- ❖ مراقبت‌های ویژه
- ❖ بیهوشی و کنترل درد
- ❖ پرستاری و مراقبت از بیمار
- ❖ عفونی و کنترل عفونت
- ❖ تغذیه و توانبخشی
- ❖ فوریت‌های پزشکی و تروما
- ❖ پزشکی مبتنی بر شواهد و روش تحقیق
- ❖ سایر رشته‌های علوم پزشکی مرتبط

تهیه و فراهم‌آوری منابع

روش‌های متفاوتی برای تهیه منابع اطلاعاتی وجود دارد که هر سازمانی بنا به نیاز خود، یک یا چند روش را انتخاب می‌کند. این روش‌ها عبارتند از:

۱. **خرید:** با توجه به بودجه‌بندی‌های صورت گرفته توسط معاونت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، تخصیص بودجه برای خرید کتاب در دو نوبت در شش ماهه اول سال در نمایشگاه بین‌المللی کتاب و شش ماه دوم سال از طریق خرید کتاب‌ها به‌خصوص کتاب‌های فارسی مورد نیاز انجام می‌گیرد.

- ❖ تهیه کتاب از طریق ناشران، کتابفروشی‌ها و نمایشگاه کتاب
- ❖ خرید کتاب از طریق کارگزار (واسطه)

منابع

۲. اهدای

اهدای منابع از طرف کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و یا اعضای کتابخانه در حوزه منابع تخصصی و عمومی صورت می‌گیرد. منابع اهدایی پس از بررسی کارشناسی و بر اساس نیاز و سیاست‌های مجموعه‌سازی پذیرفته می‌شوند. کتابخانه مجاز است منابعی را که فاقد ارزش علمی، قدیمی، تکراری، آسیب‌دیده یا نامتناسب با نیازهای مجموعه هستند، نپذیرد.

معیارهای گزینش منابع

کتابخانه در تهیه منابع، معیارهای ذیل را در نظر خواهد داشت:

گسترده‌گی: چون کتابخانه تخصصی برای جامعه پزشکان و پیراپزشکان در نظر گرفته شده، لذا هر متن مکتوبی اعم از فارسی و غیرفارسی که بالقوه برای منظوره‌های تحقیقاتی و مطالعاتی، مناسب تشخیص داده می‌شود براساس معیارهای بودجه و فضا باید به مجموعه اضافه شود.

ارزش: در فرایند گزینش منابع اطلاعاتی، اعم از فارسی و غیرفارسی، اقتدار علمی، روزآمدی، شهرت مؤلف و ناشر کاملاً مورد توجه قرار خواهد گرفت.

شکل: کتابخانه هر شکل از منابعی را که با امکانات کتابخانه قابل استفاده باشد جمع‌آوری و نگهداری خواهد کرد. این اشکال عبارت از مواد چاپی (شامل: کتاب، نشریه ادواری، مجلات، پایان نامه، مقالات، روزنامه، خبرنامه) و منابع سمعی- بصری (سی دی) قابل عرضه و ارائه خدمت می باشد. بدین منظور جهت شناسایی و تجزیه و تحلیل نیاز کاربران فرم نیازسنجی خرید کتاب در اختیار مراجع ذیصلاح شامل پزشکان مرکز، سوپروایزر آموزشی بیمارستان، اعضای هیأت علمی، رزیدنت‌ها و مسئولان بخش‌ها قرار می‌گیرد.

فرایند انتخاب و تأمین منابع

منابع بر اساس معیارهای زیر انتخاب می‌شوند:

اعتبار علمی نویسنده، مترجم و ناشر

روزآمد بودن محتوا

ارتباط با نیازهای آموزشی، پژوهشی و درمانی

میزان استفاده و تقاضای کاربران

تناسب با سطح علمی مخاطبان

کیفیت و اصالت محتوا

عدم وجود نسخه‌های تکراری غیرضروری

تناسب قیمت و ارزش علمی منبع

امکان دسترسی و استفاده از منابع الکترونیکی

انواع منابع

مجموعه کتابخانه می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- ❖ کتاب‌های چاپی و الکترونیکی
- ❖ منابع مرجع
- ❖ پایگاه‌های اطلاعاتی و منابع الکترونیکی
- ❖ منابع آموزشی و استانداردهای تخصصی

وجین منابع

وجین به‌صورت دوره‌ای و با هدف حفظ کیفیت و روزآمدی مجموعه انجام می‌شود. منابعی که از نظر محتوایی منسوخ، فرسوده، کم‌استفاده، تکراری یا خارج از حوزه موضوعی کتابخانه باشند، پس از بررسی و تأیید مسئول مربوطه از مجموعه خارج خواهند شد.

مسئولیت اجرا

مسئولیت اجرای خط‌مشی مجموعه‌سازی، بررسی نیازهای اطلاعاتی، انتخاب و ارزیابی منابع و نظارت بر توسعه مجموعه بر عهده مسئول کتابخانه بوده و در موارد تخصصی از نظر کارشناسان و اعضای هیئت علمی مرتبط استفاده خواهد شد.